

«ایران» سفر رئیس جمهوری به قزاقستان را بررسی می کند

گام تازه ایران در دیپلماسی همسایگی

گزارش

کروه دیپلماسی / تاریخ مثبت روابط دو کشور از زمان استقلال قزاقستان در ۱۹۹۱ که با حمایت‌های اقتصادی ایران همراه بود و سابقه نشست‌های هسته‌ای آلمانی و آستانه در پرونده ایران، قزاقستان را شریک مهمی برای همکاری با تهران در امنیت غذایی، انرژی و موازنه‌های منطقه‌ای کرده است. اکنون در حالی که موازنه‌های ژئوپلیتیکی منطقه آسیای مرکزی با تحولاتی چون تصرات روز افزون واشنگتن در مناسبات این منطقه و پیوستن کشورهای آسیای مرکزی به برخی معاهدات و پیمان‌ها، تحریم‌های روسیه و «بازی بزرگ جدید» در آسیای مرکزی داغ است، سفر مسعود پزشکیان به آستانه به دعوت توکایف و دیدار دو جانبه با او و هیأت اقتصادی و چشم انداز امضای ۲۰ سند، عملگرایی تهران را در تقویت روابط با همسایگان هم مرز زمینی و دریایی خود اثبات می کند. این سفر علاوه بر اهداف تجاری و ترانزیتی که چشم‌انداز تقویت مناسبات اقتصادی تا ۱ میلیارد دلار را در خود جای داده مفاهمه استراتژیک تهران-آستانه را در برابر حواشی غربی اثبات کرده است.

محمد مهدی سنایی دیروز سه‌شنبه ۱۸ آذرماه ۱۴۰۴ در پیابی در شبکه اجتماعی ایکس اعلام کرد که مسعود پزشکیان رئیس جمهوری کشورمان عصر چهارشنبه برای انجام سفری دو روزه عاوم قزاقستان و سپس ترکمنستان می‌شود. به گفته او، در برنامه سفر به قزاقستان دیدارهای رسمی، امضای اسناد، برگزاری همایش تجاری و انجام اقدامات فرهنگی پیش‌بینی شده است.

براساس اطلاعاتی منتشر شده از سوی سفارت ایران در آستانه این سفر به دعوت قاسم ژومارت توکایف، رئیس جمهوری قزاقستان انجام می‌شود و رئیس جمهوری کشورمان، در تاریخ ۱۹ و ۲۰ آذر ۱۴۰۴ به‌منظور انجام سفر رسمی دو جانبه به جمهوری قزاقستان عزیمت خواهد کرد. در این سفر، هیأت عالی‌رتبه سیاسی و همچنین هیاتی از تجار و فعالان اقتصادی پزششکیان را همراهی خواهند کرد.

همچنین بناست اسناد مهم همکاری دو جانبه میان دو کشور در سطوح عالی به امضا برسند. همراه امسال سعید خلیب‌زاده رئیس مرکز مطالعات سیاسی و بین‌الملل وزارت امور خارجه در گفت‌وگو با خبرگزاری «کازینفورم» با بیان اینکه رئیس جمهوری تا پایان سال جاری میلادی به قزاقستان سفر خواهد کرد، گفته بود در چهارچوب این سفر، بیش از ۲۰ سند همکاری در حوزه‌های اقتصادی، فرهنگی و کشاورزی میان دو کشور آماده امضاست. رئیس جمهوری همچنین در چهارچوب این سفر به ترکمنستان خواهد رفت تا علاوه بر شرکت در اجلاس «صلح و اعتماد»، دیدارهایی

با مقامات میزبان و برخی رؤسای سایر کشورهای داشته باشد. با از میان رفتن نظام دوقطبی، مقابله با تلاش‌های آمریکا برای منزوی کردن ایران به یکی از اهداف مهم سیاست خارجی تبدیل شد. ایران در جست‌وجوی سازوکارهایی برای مقابله با سیاست مهار آمریکا، به‌دنبال گسترش همکاری با همسایگان، دولت‌های نزدیک و کشورهای مسلمان برآمد. سقوط اتحاد شوروی و شکل‌گیری کشورهای جدید در آسیای مرکزی و قفقاز، آگاهی تازه‌ای از ظرفیت‌های ژئوپلیتیکی ایران در قلب اوراسیا ایجاد کرد و ترکیبی از قدرت و موقعیت جغرافیایی را در اختیار تهران گذاشت، تأسیس جمهوری‌های آسیای مرکزی به‌عنوان همسایگان جدید ایران، در کنار چالش‌های نوین امنیتی، فرصت‌های اقتصادی و تجاری تازه‌ای نیز برای کشور فراهم کرد.

در این چهارچوب، روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان به عنوان دو بازیگر گانوی در دو منطقه غرب آسیا و آسیای مرکزی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. دو کشور در سه دهه گذشته نشان داده‌اند که توان افزگذاری بر روندهای منطقه‌ای و بین‌المللی را دارند و از قابلیت تعریف و اجرای ابتکارهای منطقه‌ای برخوردارند.

با وجود این، پس از یک دهه مسیر صعودی روابط اقتصادی دو کشور از ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۰، روند مبادلات تجاری متناسب با رشد کلی بازرگانی دو طرف پیش نرفت و فراز و نشیب‌های قابل‌توجهی در تجارت دو جانبه مشاهده شد.

این ناپایداری به دلیل بروز چالش‌های اقتصادی

و سیاسی، از جمله تحریم‌های اعمال‌شده علیه ایران، برنامه‌های ژئوپلیتیکی ایالات متحده با هدف حذف ایران پدید آمده است. در پاسخ به این مسائل، دو کشور از سال ۲۰۱۰ رویکرد چندجانبه‌گرایانه‌ای را در دستور کار مناسبات خود قرار داده‌اند که شامل چهارچوب‌هایی نظیر توافق تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، مشارکت در کریدور بین‌المللی حمل‌ونقل شمال-جنوب، هم‌افزایی در موافقت‌نامه ترانزیتی عشق‌آباد، مشارکت در ابتکار کمربند و جاده، توسعه کریدور ریلی شرق خزر و امضای کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر بوده است.

واقعتی آن است که اقتصاد همواره بخش جدایی‌ناپذیر مناسبات جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان بوده و امروز نیز در چهارچوب دو موضوع مهم تبادلات تجاری دو جانبه در سایه تجارت آزاد و روابط ترانزیتی و کریدورها در دستور کار دو طرف قرار دارد.

کریدورهای شرقی

ستون فقرات رابطه ایران و قزاقستان

جمهوری قزاقستان کشوری محصور در خشکی است و برای تأمین تقاضاهای متنوع خود و عرضه نفت و گاز به بازارهای جهانی، به مسیرهای ارتباطی کوتاه و مطمئن منتهی به آب‌های آزاد نیاز دارد. موقعیت سرزمینی ایران در قلب خاورمیانه، ظرفیتی بالقوه و ارزشمند است که می‌تواند امکان‌های متنوع و گسترده‌ای در حوزه تجارت، صنعت، خدمات، افزایش درآمد ملی، آنباشت سرمایه، توسعه و حتی ارتقای امنیت برای کشور فراهم سازد. در چنین چهارچوبی، تعمیق روابط ایران و قزاقستان نه تنها پاسخی به نیازهای ژئوپلیتیکی و اقتصادی دو طرف است، بلکه به تقویت پیوندهای منطقه‌ای در اوراسیا نیز کمک می کند.

در عین حال قزاقستان به دلیل موقعیت جغرافیایی در آسیای مرکزی و همسایگی با چین و روسیه، در مسیر کریدورهای کلیدی مانند ترانس‌کاز، راه ابریشم چین و شاخه شرقی کریدور شمال-جنوب قرار دارد. این کشور ستون فقرات کریدور میانی راه ابریشم است؛ محموله‌ها از چین از عرض قزاقستان به بندر آکتائو و کوریک در خزر می‌رسند و سپس به قفقاز و اروپا منتقل می‌شوند.

این کریدور پس از مسدود شدن مسیر شمالی به دلیل جنگ روسیه-اوکراین، اهمیت بیشتری یافته

روابط ایران و قزاقستان به طور محسوسی متأثر از مؤلفه‌های ژئواکونومیک نظیر ترانزیت بوده است. دو کشور توافقات مهمی در این زمینه به دست آورده و حضور و سرمایه‌گذاری

قزاقستان

در چابهار

و تأسیس

کنسولگری

در بندرعباس

مؤید این

عملگرایی

بوده است. با

این حال در

شرایط جدید

به‌نظر می‌رسد

این رویکردها

فراتر از صرف

تعاملات

ترانزیتی

دو جانبه،

ماهیت فراملی

یافته و به

زنجیره‌های

ارزش

ژئواکونومیک

در سطح

بین‌المللی

چشم‌دوخته

است

امید رحیمی
کارشناس مسائل
آسیای مرکزی

سفر رئیس جمهوری کشورمان دکتر پزشکیان به آستانه، پایتخت قزاقستان به دعوت رسمی دولت این کشور یکی از نقساط عطف کلیدی سیاست خارجی ایران در آسیای مرکزی در طول سال‌های اخیر است. درحالی که عمده سفرهای رسمی رؤسای جمهوری ایران به منطقه آسیای مرکزی در حاشیه نشست‌های بین‌المللی و منطقه‌ای انجام گرفته است، ماهیت دو جانبه این سفر نشانگر موقعیت ویژه این سفر در سیاست منطقه‌ای ایران در محیط همسایگی محسوب می‌شود. اگرچه روند روابط دو جانبه تهران و آستانه در طول سه سال اخیر نسبتاً متراکم و عملگرایانه بوده است، اما مؤلفه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی نیز در این میان بسیار پررنگ هستند. این سفر با توجه به تحولات ماه‌های ایران و آسیای مرکزی از جهات مختلفی حائز اهمیت است که می‌تواند نه تنها بر روابط دو جانبه، بلکه بر پویایی‌های منطقه‌ای و بین‌المللی تأثیرگذار باشد. سفر دکتر پزشکیان به آستانه و سپس عشق‌آباد در ترکمنستان در شرایطی انجام می‌گیرد که نقش و موقعیت آسیای مرکزی به طور فزاینده‌ای در سیاست جهانی در حال ارتقا ست.

مفاهمه استراتژیک در شکل دهی مناسبات با آستانه

در اکتبر ۲۰۲۵ نشست سران کشورهای ترک در قبیله آذربایجان برگزار شد و مدت کوتاهی پس از آن نشست ۵+۱ روسیه و آسیای مرکزی در دوشنبه، پایتخت تاجیکستان در کنار نشست سران کشورهای مستقل مشترک المنافع برگزار گردید. مدت کوتاهی پس از آن در ابتدای ماه نوامبر دیدار سران ۵+۱ آمریکا و آسیای مرکزی در کشورهای این منطقه است که در آن توافقات مهمی به دست آمد. قبل‌تر نیز بازیگران دیگری همچون چین، هند و اتحادیه اروپا نیز رویکردهای مشابهی را نشان داده بودند. انجام این سفر رسمی به آستانه و سپس حضور رئیس جمهوری در اجلاس بین‌المللی صلح و اعتماد در عشق‌آباد نشان‌گر آن است که ایران حضور خود در بازی بزرگ جدید در آسیای مرکزی را با جدیت دنبال کرده و به شکل عملگرایانه‌ای به دنبال توسعه روابط با کشورهای این منطقه است که قزاقستان موقعیتی منحصر به فرد در آن ایفا می کند.

سفر دکتر پزشکیان درحالی انجام می‌گیرد که اوایل ماه نوامبر در حاشیه نشست ۵+۱ آمریکا و آسیای مرکزی به میزبانی واشنگتن، قزاقستان به اولین کشوری تبدیل شد که به طور رسمی به پیمان ابراهیم پیوست. باوجود آنکه این سفر دکتر پزشکیان پیش از این تحولات به طور رسمی و در حاشیه سفر سعید خطیب‌زاده در گفت‌وگو با خبرگزاری دولتی قزاقستان اعلام شده بود، رسانه‌های غربی تلاش کردند تا این سفر را مرتبط با توافق اخیر در واشنگتن نشان دهند. همچنین به‌نظر می‌رسد تلاش‌های زیادی در سطوح پدید و پنهان برای ایجاد چالش در روابط تهران و آستانه در این بازه شکل گرفت. با این حال، انجام این بازدید طبق برنامه قبلی و به دور از حواشی ایجاد شده توسط غرب نشان دادر ایران و قزاقستان به سطح بالایی از «مفاهمه استراتژیک» در موضوعات کلیدی منطقه‌ای و بین‌المللی دست یافته‌اند. در عین حال تهران با این رویکرد اثبات کرد کماکان اصلی‌ترین راهبرد خود برای رویکردهای مخرب بازیگرانی همچون رژیم صهیونیستی را در

و آستانه هدف افزایش ظرفیت آن به ۱۰ میلیون تن تا ۲۰۳۰ را دنبال می‌کند. دولت قزاقستان در فوریه ۲۰۲۲ طرح توسعه حمل‌ونقل تا ۲۰۳۰ را تصویب کرد که شامل راه‌آهن، جاده، دریا و هوا است. توکایف نیز سهم لجستیک در GDP را از ۶.۲ به ۹ درصد تا ۲۰۲۶ هدف گذاری کرده است.

برای ایران، قزاقستان در شاخه شرقی کریدور شمال-جنوب و جنوبی «کمربند و راه مریت دارد. روسیه، قزاقستان، ایران و ترکمنستان نقشه راه ۲۰۲۵-۲۰۲۲ این مسیر را امضا کرده‌اند تا ظرفیت آن به ۱۵ میلیون تن (۲۰۲۷) و ۲۰ میلیون تن (۲۰۳۰) برسد. در این راستا قزاقستان تخفیف ۵۰ درصدی ترانزیت و خط فیبر نوری روسیه-قزاقستان-ایران را پیشنهاد داده است. یکی از مزیت‌های شاخه شرقی کریدور شمال-جنوب نسبت به شاخه غربی زیرساخت موجود آن است.

اگرچه برای ایران بهره‌مندی از دو شاخه در اولویت است و ایران در این مدت تلاش کرده در

مفاهمه استراتژیک تهران و آستانه در موضوعات کلیدی منطقه ای

توسعه روابط دوستانه مبتنی بر اصول همسایگی با کشورهای اسلامی همچون قزاقستان می‌بیند.

گذار به «کریدور نجات»

روابط ایران و قزاقستان به طور محسوسی متأثر از مؤلفه‌های ژئواکونومیک نظیر ترانزیت بوده است. دو کشور توافقات مهمی در این زمینه به دست آورده و حضور و سرمایه‌گذاری قزاقستان در چابهار و تأسیس کنسولگری در بندرعباس مؤید این عملگرایی بوده است. با این حال در شرایط جدید به‌نظر می‌رسد این رویکردها فراتر از صرف تعاملات ترانزیتی دو جانبه، ماهیت فراملی یافته و به زنجیره‌های ارزش ژئواکونومیک در سطح بین‌المللی چشم دوخته است. در سال جاری اولین قطار باری مستقیم از چین به ایران از مسیر قزاقستان محموله خود را به تهران رساند و به طور رسمی این کریدور فعال شد. این کریدور به جهت اهمیت مضاعف برای چین تحت عنوان «کریدور نجات» با «خط نجات» شناخته می‌شود. از سوی دیگر قزاقستان در رویکردهای چندجانبه خود مسیرهای ارتباطی به ایران را نیز در کنار مسیرهای شرق به غرب، بخشی از کریدور ترانس خزر می‌داند. دو کشور همچنین در چهارچوب ارتقا و موقعیت جدید کریدور بین‌المللی شمال-جنوب بعد از تحریم روسیه و مسدود شدن دسترسی‌ها به اروپا دیدگاه‌های نزدیکی را به اشتراک می‌گذارند. این رویکردها می‌تواند با توجه به منابع استراتژیک قزاقستان همچون غلات، نقش و مشارکت دو کشور در زنجیره‌های ارزش بین‌المللی را ارتقا دهد.

قزاقستان پیش از این اثبات کرده یک شریک مورد اعتماد و فعال در دست‌ورکارهای منطقه‌ای و بین‌المللی است. پیش از این قزاقستان در «مذاکرات آلمانی» در خصوص مسأله هسته‌ای ایران و نیز «روند صلح آستانه» در قبال بحران سوریه همکاری‌های نزدیکی با تهران داشت و تهران و آستانه در دوره عضویت غیردائم قزاقستان در شورای امنیت سازمان ملل متحد نیز رویکردهای مشترک و نزدیکی داشتند. در شرایط کنونی که جنوب غرب آسیا با محوریت تحولات سوریه و عراق در آستانه بحران‌های پی‌پی‌ای قرار گرفته، وضعیت لبنان و غزه به‌دلیل رویکردهای آتارشیستی رژیم صهیونیستی رو به وخامت گذارده و وضعیت وخیم کشورهای همچون افغانستان با اظهارات جدید ترامپ مبنی بر حضور مجدد آمریکا در پایگاه بگرام تشدید شده است و ادعاهای بی‌اساس امارات متحده عربی و شورای همکاری خلیج فارس در ارتباط با جزایر ایرانی به‌سطحی از تنش زایی رسیده است، بازبانی رویکرد میانجی‌گرانه و مؤثر آستانه می‌تواند تأثیر مهمی بر موازنه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی داشته باشد. قزاقستان بزرگ‌ترین کشور در آسیای مرکزی است؛ بالاترین سطح انرژی‌گذاری بین‌المللی را داشته و با تولید ناخالص ملی ۲۸۸ میلیارد دلار قابلیت‌های اقتصادی بسیار قابل توجهی دارد. این کشور دومین عضو تأثیرگذار در اتحادیه اقتصادی اوراسیا است که ایران اخیراً به عضویت ناظر و یک توافق جامع تجارت آزاد با آن دست یافته است. در عین حال قزاقستان یک عضو فعال در سازمان همکاری اقتصادی (اگو) است که می‌تواند قابلیت‌های زیادی در پیشبرد ابتکارهای این سازمان داشته باشد. ایران و قزاقستان همچنین از شرکای کلیدی اقتصادی در افغانستان هستند در نقش مهمی در تأمین نیازهای استراتژیک این کشور ایفا می‌کنند. در چنین شرایطی همکاری بیشتر ایران و قزاقستان در حوزه اقتصادی و تجاری، ویژه در حوزه‌های کلیدی نظیر فناوری‌های نو، امنیت غذایی و انرژی می‌تواند زمینه‌ساز ثبات در سطح بین‌المللی باشد.

می‌کند؛ این توافق جایگزین توافق موقت ۲۰۱۹-۲۰۲۲ که طی سه سال تا پایان ۲۰۲۲، مبادلات را ۳۸ درصد رشد داد و به ۵۲ میلیون دلار رساند. بر اساس آمار موجود، حجم تجارت دو جانبه ایران و قزاقستان در سال ۲۰۲۲ حدود ۳۴۰ میلیون دلار بوده که نسبت به سال قبل ۱۲.۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در ۹ ماهه نخست سال ۲۰۲۵ (تا آبان)، این رقم به ۲۴۹.۱ میلیون دلار رسیده که تقریباً دو برابر مدت مشابه سال قبل است و در ۷ ماهه سال ۱۴۰۴ نیز تجارت غیرنفتی دو کشور حدود ۱۵۹ میلیون دلار یا ۲۷۷ هزار تن کالا گزارش شده است. دو کشور هدف‌گذاری کرده‌اند حجم تجارت را در سال ۲۰۲۵ به یک میلیارد دلار و در افق بلندمدت به سه میلیارد دلار برسانند؛ هدفی که با تمرکز بر محصولات کشاورزی مانند گندم، جو، میوه‌های گرمسیری و همچنین پلیمرها دنبال می‌شود.

زمینه توسعه خط آهن رشت-آستارا رابزنی‌های جدی با همسایگان خود در قفقاز داشته باشد. با این حال راه‌آهن ایران-ترکمنستان-قزاقستان نه تنها شاخه شرقی را تقویت می‌کند، بلکه جایگاه ایران را در کریدور شرقی-غربی چین نیز ارتقا می‌دهد.

چشم انداز تبادلات تجاری تهران- آستانه

در حوزه تبادلات تجاری از سوی قزاقستان عمدتاً گندم، جو، گوشت و دانه کتان به ایران صادر می‌شود، در حالی که ایران کالاهای صنعتی مانند پلیمرها، مصالح ساختمانی، سبزی‌ها و میوه‌ها را به این کشور صادر می‌کند. قزاقستان یکی از دو کشور آسیای مرکزی عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیاست و این اتحادیه در توافق‌نامه تجارت آزاد که سال ۲۰۲۳ با ایران امضا رسانده، متعهد شده که تعرفه کم‌رکی حدود ۹۰ درصد کالاها را حذف

انجام گرفت. هفته گذشته نیز سعود بن محمد الساطی، معاون سیاسی وزارت امور خارجه عربستان سعودی با سفر به تهران و حضور در وزارت امور خارجه با سیدعباس عراقچی، معاون وزیر خارجه کشورمان دیدار و گفت‌وگو کرد. کارشناسان انجام این سفر را فراتر از مذاکرات دو جانبه و در راستای روند تدریجی تقویت روابط منطقه‌ای تهران و روسیه، نشانه‌ای از اراده دو کشور برای توسعه همکاری‌ها و همکاری بیشتر در مسائل امنیتی و اقتصادی منطقه دانستند که هر حرکت آن می‌تواند پیامدهای ملموس و راهبردی برای خاورمیانه پرتنش امروز داشته باشد.

تهران و ریاض در مسیر تقویت روابط

تاریخ روابط ایران و عربستان نشان می‌دهد

چهارچوبی پایدار برای کاهش تنش‌ها و همکاری راهبردی است. ایران و عربستان طی ماه‌های گذشته تلاش کرده‌اند چهارچوبی برای سرمایه‌گذاری‌های مشترک و پروژه‌های حوزه بهداشت، فناوری و تجارت ایجاد کنند. به اعتقاد ناظران، تقویت همکاری اقتصادی و امنیتی می‌تواند ستون مهمی برای ثبات منطقه‌ای باشد و نقش دو کشور را در مدیریت بحران‌های غرب آسیا تقویت کند. بعد از تجاوز رژیم صهیونیستی به ایران و قطر طی کمتر از ۳ ماه اکنون کشورهای منطقه، اسرائیل را به عنوان تهدیدی فوری برای منافع خلیج فارس قلمداد می‌کنند و از این رو تهران در صدد است تا از این فرصت جدید برای تقویت روابط با عربستان و دیگر کشورهای منطقه به یک اتحاد پایدار استفاده کند.

در بیانیه مطبوعاتی سومین نشست مشترک ایران، چین و عربستان مطرح شد

حمایت چین از تقویت روابط تهران- ریاض

سیاست خارجی

سومین نشست مشترک جمهوری اسلامی ایران، پادشاهی عربستان سعودی و جمهوری خلق چین با صدور سند صورتجلسه این دیدار به کار خود پایان داد. در بخشی از این سند، جمهوری خلق چین بر آمادگی خود برای استمرار حمایت و تشویق گام‌های برداشته شده توسط جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی عربستان سعودی برای توسعه روابطشان در زمینه‌های مختلف تأکید کرد. این نشست سه جانبه دیروز در تهران، به ریاست مجید تخت‌روانچی، معاون سیاسی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و با حضور معاونین وزرای خارجه پادشاهی عربستان سعودی و چین برگزار شد. در این نشست طرف‌های ایرانی و سعودی بر تعهدشان در اجرای تمام مفاد توافقنامه پکن و تلاش مستمر برای تحکیم روابط همسایگی بین دو کشور از مسیر پایبندی به منشور سازمان ملل متحد، منشور سازمان همکاری اسلامی و قوانین بین‌المللی از جمله احترام به حاکمیت، تمامیت سرزمینی، استقلال و امنیت طرفین تأکید کردند.

جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی عربستان

سعودی همچنین از استمرار نقش مثبت جمهوری چین و اهمیت حمایت و پیگیری آن کشور در اجرای توافقنامه پکن استقبال کردند. جمهوری خلق چین بر آمادگی خود برای استمرار حمایت و تشویق گام‌های برداشته شده توسط جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی عربستان سعودی برای

توسعه روابطشان در زمینه‌های مختلف تأکید کرد. هر سه کشور از پیشرفت مستمر در روابط ایرانی- سعودی و فرصت‌های موجود برای ارتباط مستقیم میان دو کشور در تمام سطوح و بخش‌ها استقبال کردند و این تماس‌ها و دیدارهای متقابل بین مقامات عالی دو کشور، بویژه با توجه به تنش‌های موجود و فزاینده در منطقه که امنیت آن و جهان را تهدید می‌کند، حائز اهمیت دانستند. سه طرف همچنین از پیشرفت خدمات کنسولی بین دو کشور که زمینه‌ساز اعزام آسان و امن بیش از ۸۵ هزار زائر ایرانی به حج و بیش از ۲۱۰ هزار ایرانی به عمره در سال ۲۰۲۵ شد، استقبال کردند. سه طرف از پیشرفت گفت‌وگوها میان مراکز و افراد ایرانی و سعودی در زمینه‌های تحقیقاتی، آموزشی، رسانه‌ای، فرهنگی و مطالعاتی استقبال و از تبادل هیأت و مشارکت طرفین در رویدادهای

سه کشور

خواستار

توقف فوری

تجاوزهای

اسرائیل به

فلسطین،

لبنان و

سوریه شدند

واقدام به

تجاوز و نقض

حاکمیت

و تمامیت

سرزمینی

جمهوری

اسلامی ایران را

محکوم کردند